

Notat naturmangfold – Nettilknytning Undheim datasenter

Innledende vurdering av naturmangfold innenfor prosjektert område

Sammendrag

Av de tre økologiske funksjonsområdene som er vurdert for fagtema naturmangfold, blir to vurdert til svært stor KU-verdi og et vurdert til stor KU-verdi. ØF1 for solblom får svært stor KU-verdi, ettersom solblom er en sterkt truet art (EN), mens ØF3 for sandsvale får stor verdi, da det huser en sårbar art (VU).

Hele prosjektområdet blir vurdert som økologisk funksjonsområde for fugl (ØF2), med bakgrunn i at hubro trolig benytter området til næringssøk, at flere rødlistearter og en underart av myrsnipe med særlig stor forvaltningsinteresse potensielt hekker her. Delområdet får også svært stor KU-verdi.

Ingen av naturtypelokalitetene berøres direkte av tiltaket, og påvirkningen på disse er derfor satt til ubetydelig endring.

Det økologiske funksjonsområdet til solblom vil ikke berøres direkte av tiltaket, og påvirkningen på delområdet blir derfor ubetydelig endring.

Tiltaket medfører ingen påvirkning på fugl i driftsfasen, og tiltaket vurderes derfor til å medføre ubetydelig konsekvens. Imidlertid kan anleggsarbeidet medføre noe midlertidig forstyrrelse av fuglelivet, se kapittel 1.1.5

Det er funnet at tiltaket ikke vil berøre verneområder, utvalgte eller viktige naturtyper, økologiske funksjonsområder for rødlistede arter eller andre arter av nasjonal forvaltningsinteresse. En samlet vurdering for delområdene blir derfor at tiltaket medfører ubetydelig konsekvens for terrestrisk naturmangfold, se tabell under.

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J03	23.06.26	Revidering. Til bruk	InHol	VeLin	AsHyt
J03	27.03.26	Til bruk	IngHol	VetLin	SivHen
J02	25.03.26	Notat, til godkjenning kunde	IngHol	VetLin	SivHen
J01	28.10.25	Førstekast	IngHol	VetLin	SivHen

Samlet vurdering av konsekvensgrad for fagtema naturmangfold.

Delområder	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Naturtyper	Se Tabell 5-1	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF1	Svært stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF2	Svært stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF3	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens (0)		
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Etablering av jordkabel fra Jæren Energi AS sin hovedtransformator til planlagt datasenter ved Undheim vil medføre ubetydelig konsekvens for alle vurderte delområder. En samlet vurdering for delområdene blir derfor at tiltaket medfører ubetydelig konsekvens for terrestrisk naturmangfold.		

1.1 Naturmangfold

1.1.1 Metode og kunnskapsgrunnlag

Eksisterende kunnskap om naturmangfold i utredningsområdet er innhentet fra følgende nasjonale databaser; Miljødirektoratets naturbase¹ og Artsdatabankens artskart² og NGU berggrunnskart³.

Naturtypelokaliteter brukt som kildemateriale i denne utredningen, er kartlagt og verdisatt etter metodikk i Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper⁴ og Miljødirektoratets veileder M1941⁵. Det er også innhentet informasjon fra Statsforvalteren i Rogaland.

En kartlegging ble gjennomført 02.12.2025 for å vurdere potensialet for naturverdier i et område der jordkabeltraseen avviker fra eksisterende vei og som med stor sannsynlighet blir berørt av tiltaket (se Figur 1-1). Befaringen ble gjennomført av en naturforvalter fra Norconsult, og ettersom befaringen ble gjort utenfor vekstsesong var undersøkelsen begrenset til en vurdering av potensialet for naturverdier. Området har ikke vært naturtypekartlagt tidligere og ble derfor prioritert for vurdering.

Gjeldende område ligger mellom vindturbin og industriområde helt nordøst i tiltaksområdet. Befaringen viste at dette arealet består av endret mark, som bearbeidet jord, samt adkomstveier knyttet til turbinene. Sør delen av området består av sterkt gjødslet beitemark, og ble derfor vurdert til å ikke være naturtypen naturbeitemark. Området vurderes derfor å ha lav økologisk verdi og er ikke blitt utredet ytterligere.

¹ Miljødirektoratets naturbase. Hentet 08.01.2026

² Artsdatabankens artskart. Hentet 20.01.2026

³ Norges geologiske undersøkelse. Berggrunnskart. Hentet 19.12.2025

⁴ Miljødirektoratet, 2024. Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2.

⁵ Miljødirektoratet, 2026. Veileder M1941. Konsekvensutredning av klima og miljø. Hentet 17.12.2025



Figur 1-1: Området som ble undersøkt består utelukkende av endret mark. Flyfoto fra 2015 viser tydelige kjørespor, og ifølge grunneier blir det godt gjødslet her. Hentet fra finn.no.

Det er gjennomført flere justeringer av tiltaket i løpet av utredningsarbeidet. I forbindelse med en tidligere prosjektering ble det figurert et delområde for sandsvale nordøst for tiltaksområdet. I den endelige prosjekteringen blir imidlertid dette området ikke berørt av tiltaket. Delområdet er likevel inkludert i rapporten, da det ligger i en slik nærhet til tiltaket at det er vurdert som relevant å behandle som et delområde.

1.1.2 Usikkerhet

De viktigste årsakene til usikkerhet ved ikke-prissatte konsekvenser, og dermed også ved konsekvenser for naturmangfold, er hvorvidt alle verdiene i området er fanget opp og vurdert korrekt (kunnskapsgrunnlag og verdivurdering) og om tiltakets påvirkning (omfang) på disse verdiene er tilstrekkelig belyst. Det er ikke gjort noen befarings i vekstsesong i tilknytning til dette prosjektet, men det er godt kartlagt for naturtyper etter

Miljødirektoratets instruks i 2018. Kartleggingen i 2018 ble gjort før gjeldende instruks for naturtypekartlegging, men KU-verdier er vurdert i tråd med gjeldende instruks og rødliste for naturtyper⁶.

Det hefter videre usikkerheter ved vurderinger av påvirkning. Særlig for fugleliv er de negative konsekvensene ikke hovedsakelig knyttet til direkte arealtap, men til hvordan fuglene antas å respondere på ulike påvirkninger. Dette er imidlertid problemstillinger som beslutningstakere er godt kjent med. Beslutningstakere er derfor pålagt å følge føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldlovens §9.

Omfanget av anleggsvirksomheten kan i noen tilfeller bli større enn det man har klart å forutse i konsekvensutredningen. Det vil kunne være flere mindre tekniske løsninger som vil være i spill helt frem til endelig byggestart. Noen ganger kan selv små justeringer av tekniske planer få betydelige følger for naturen.

1.1.3 Verdivurdering

1.1.3.1 Naturtyper

Det er registrert kystlynghei, naturbeitemark, fattigmyr og fattig semi-naturlig myr på både sør- og nordsiden av veien der traseen går. Disse naturtypene har betydning for det lokale biologiske mangfoldet, hvor naturbeitemark vurderes til trua (VU), mens kystlynghei vurderes som sterkt trua (EN) på rødlista over naturtyper. Semi-naturlig våteng er en naturtype som er spesielt dårlig kartlagt og vurdert til datamangel (DD) på rødlista over naturtyper. Mesteparten av nordsiden av veien er også kartlagt som kystmyr etter DN-håndbok 13.

Tre lokaliteter med semi-naturlig myr, en ved energiparken i sørvest og to nær Helland i nordøst, er satt til moderat kvalitet som følge av grøfting og påvirkning fra gjødslede areal rundt, og lokalitetene er derfor satt til moderat verdi. De øvrige våtmarkslokalitetene på nordsiden av traseen er i mindre grad grøftet og er vurdert til høy eller svært høy lokalitetskvalitet, med tilsvarende høy eller svært høy KU-verdi.

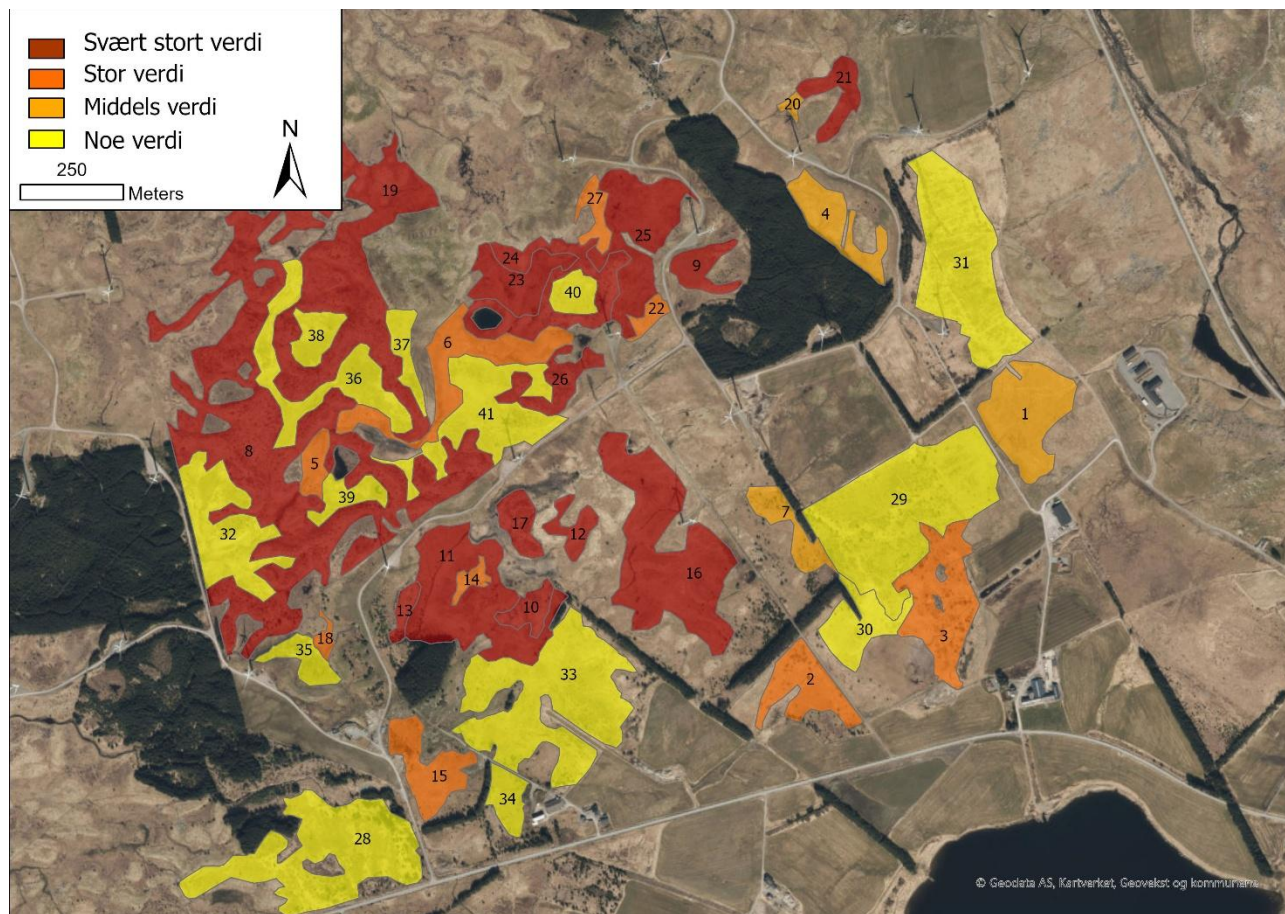
Forekomster av kystlynghei som ikke er i svært redusert tilstand defineres som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven §52, og får automatisk svært stort KU-verdi. De tre forekomstene av semi-naturlig våteng nord for veien er satt til stor verdi ettersom de har svært høy kvalitet.

Kalkfattige lokaliteter med naturtypen åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone inngår ikke lenger som naturtype etter Miljødirektoratets instruks. De er likevel inkludert i kartene nedenfor ettersom naturtypen inngikk i instruksens som gjaldt da området ble kartlagt i 2018. Alle arealer av denne naturtypen i nærheten av veien er kartlagt som kalkfattige kartleggingsenheter (V1-C-1,2,5 og 6) under hovedtypen åpen

⁶ Artsdatabanken, 2018. Rødliste for naturtyper.

jordvannsmyr. Lokalitetene tillegges noe verdi, ettersom de utgjør økologiske funksjonsområder for alminnelige arter knyttet til myr.

Alle lokalitetene av naturtypen flommyr, myrkant og myrskogsmark nær veien er klassifisert som kartleggingsenheten kalkfattig semi-naturlig myr (V9-C-1).



Figur 1-2: KU-verdi på naturtypelokalitetene nær jordkabeltraséen og adkomstveier. Verdi er basert på gjeldende kriterier i Miljødirektoratets veileder M1941. Naturtypen åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone er verdivurdert som økologisk funksjonsområde.

Det er registrert mange naturtypelokaliteter i området, men ingen av disse blir berørt av inngrepssonen. Lokalitetene er derfor ikke vurdert nærmere. En samlet oversikt over alle nærliggende naturtypelokaliteter med tilhørende KU-verdi ligger nedenfor (se Tabell 1).

Tabell 1: Naturtypelokalitetene nær jordkabeltraseen og adkomstveier, med tilhørende KU-verdi, samt verdikriteriene som er benyttet i verddivurderingen.

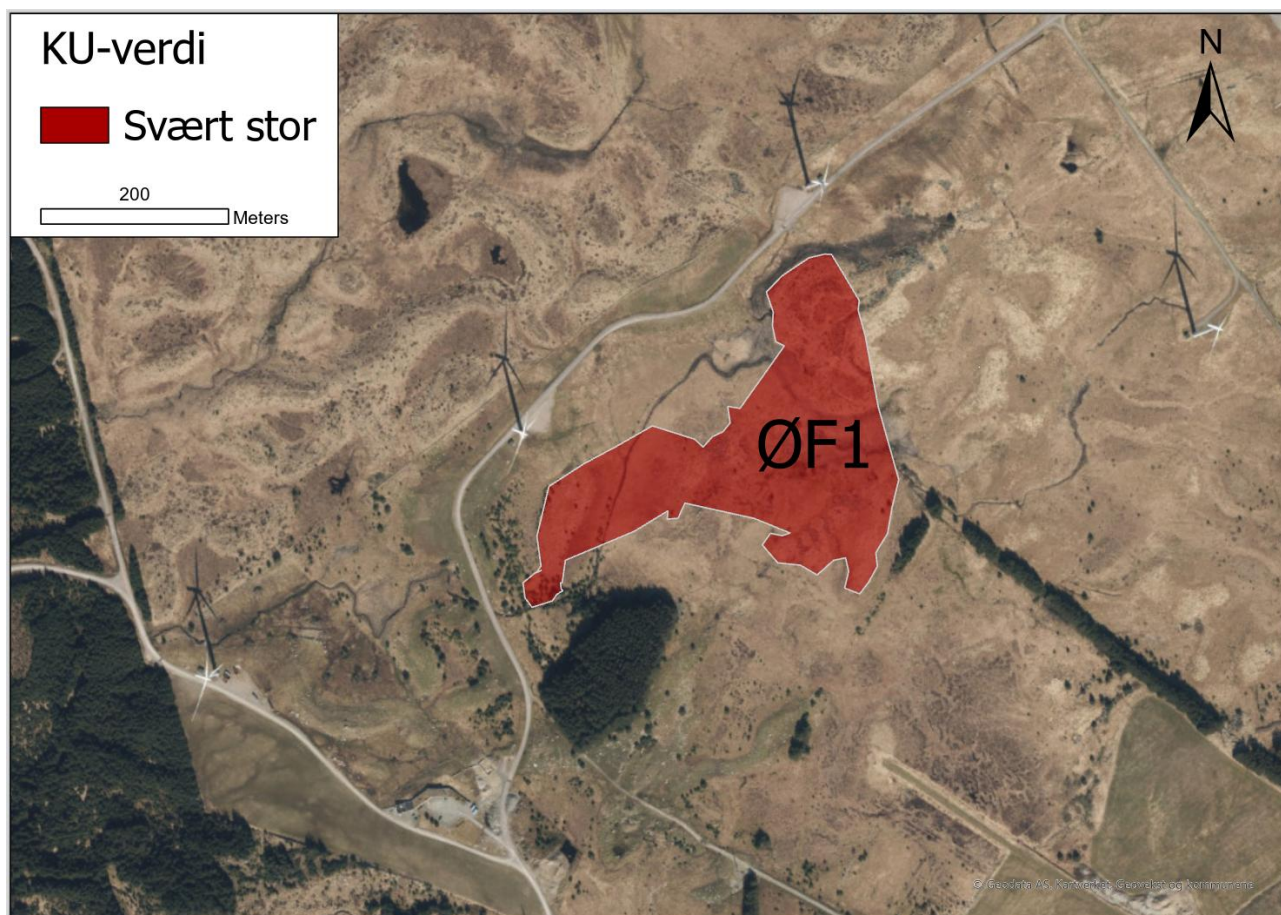
Nr.	Naturtype	Verdikriterier	KU-verdi
1	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Middels verdi
2	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
3	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
4	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Middels verdi
5	Semi-naturlig våteng	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
6	Semi-naturlig våteng	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
7	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Middels verdi
8	Kystlynghei	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
9	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
10	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
11	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
12	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
13	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
14	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
15	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
16	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
17	Kystlynghei	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
18	Semi-naturlig våteng	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
19	Kystlynghei	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
20	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Middels verdi
21	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
22	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
23	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
24	Kystlynghei	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
25	Flommyr, myrkant og myrskogsmark	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
26	Kystlynghei	Miljødirektoratets instruks	Svært stor verdi
27	Naturbeitemark	Miljødirektoratets instruks	Stor verdi
28	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
29	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
30	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
31	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
32	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
33	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
34	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
35	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
36	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi

37	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
38	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
39	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
40	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi
41	Åpen myrflate i boreonemoral til nordboreal sone	Arter med økologiske funksjonsområder	Noe verdi

1.1.3.1 Økologiske funksjonsområder

Delområde ØF1 – Solblom

Sør for eksisterende vei, i den vestlige delen av området, er det registrert flere funn av solblom (EN) i naturbeitemark og kystlynghei. Det er avgrenset et økologisk funksjonsområde for arten, basert på punktforekomstene og nærliggende semi-naturlige naturtypelokaliteter den kan forekomme på (se Figur 1-3).



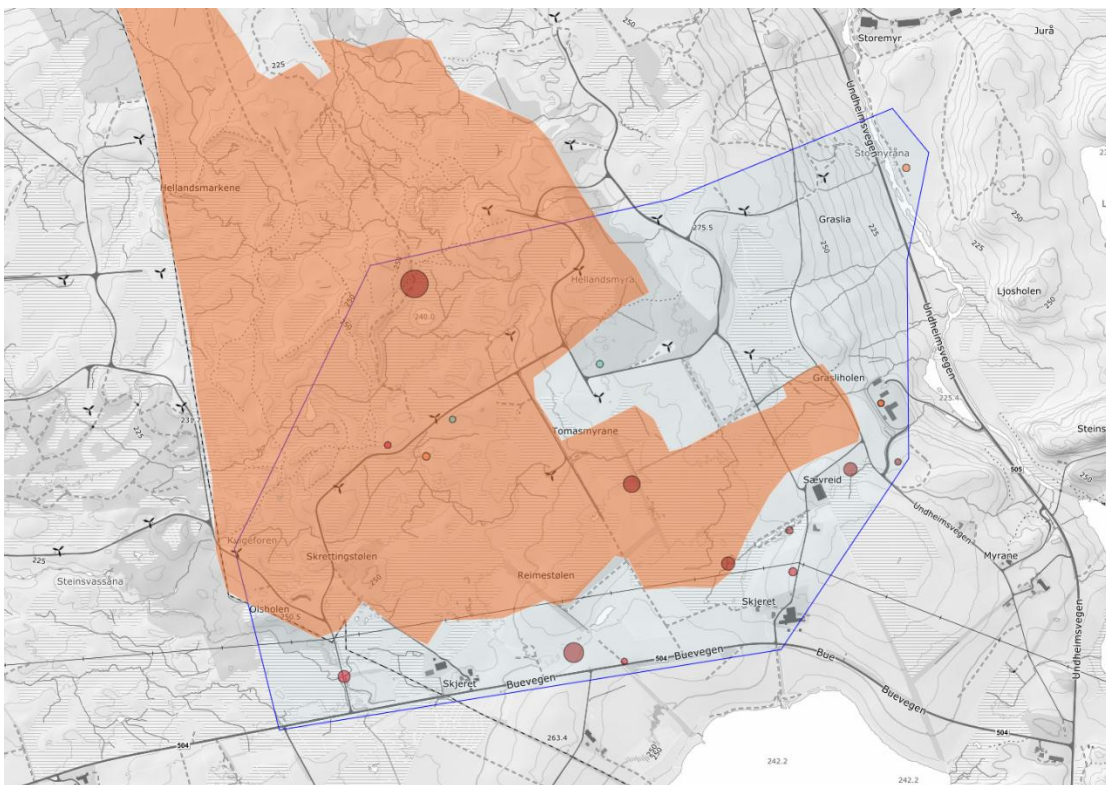
Figur 1-3: Økologisk funksjonsområde for solblom ØF1 på Skrettingstølen. Delområdet er satt til svært stor verdi.

Det økologiske funksjonsområdet for solblom får **svært stor KU-verdi**, ettersom det huser en sterkt truet art (EN).



Delområde ØF2 – Fugl

Innenfor utredningsområdet for fugl er det til sammen registrert 461 observasjoner av fugl fordelt på 95 ulike arter (hvorav 24 er rødlistede, se Figur 1-4 og Tabell 2). Et tydelig avgrenset område med en sandsvalekoloni er vurdert som et eget delområde, ØF3 (Figur 1-7).



Figur 1-4: Utredningsområdet (avgrenset i blått) for fugl med oversikt over alle registreringer. Mange registreringer er gjort på samme punkt. Hentet fra artskart.artsdatabanken.no.

Tabell 2: Tabell over rødlistede fuglearter registrert innenfor utredningsområdet.

Art	Rødlistestatus	Antall observasjoner
Vipe	CR	19
Myrrikse	EN	1
Lappspurv	EN	1
Myrhauk	EN	7
Storspove	EN	16
Gulspurv	VU	6
Brushane	VU	1
Vaktel	VU	2
Fiskemåke	VU	3
Kornkråke	VU	2
Grønnfink	VU	6
Hønehauk	VU	1
Stær	NT	2
Gjøk	NT	5
Tyrkerdue	NT	1
Gresshoppesanger	NT	4
Vepsevåk	NT	1
Tårnseiler	NT	2
Rødstilk	NT	13
Gråspurv	NT	5
Storskarv	NT	1
Sanglerke	NT	14
Sivhauk	NT	5
Heilo	NT	3

Vipe ble sist registrert i området i 2021, og det foreligger en observasjon av mulig hekking på sørsiden av veien fra 2008. Arten er primært knyttet til kulturlandskapet, men hekker også i ulike typer våtmark.

Det er også registrert storspove (EN) i området, deriblant flere observasjoner av mulig reproduksjon, sist i 2014. Arten er sist registrert her i 2023. Det kan ikke utelukkes at vipe eller storspove kan benytte egnede habitater nær veien som hekkeområde. Det er også flere observasjoner av mulig hekking for både rødstilk (NT) og sanglerke (NT) i området.

Hellandsmyra og tilgrensende myrområder i Høg-Jæren Energipark har tidligere vært hekkeområde for sørlig myrsnipe, en underart av myrsnipe (LC). Underarten er definert som spesiell økologisk form og er av særlig stor forvaltningsinteresse. Området vurderes fortsatt som et potensielt hekkeområde, selv om arten ikke er registrert hekkende her siden 2004.

Statsforvalteren i Rogaland er kontaktet angående sensitive artsdata langs strekningen i en slik nærhet at de er relevante å vurdere i forbindelse med tiltaket. Det finnes enkelte observasjoner av hubro (EN) og sivhauk (NT) omkring tiltaksområdet. Trolig bruker begge artene tiltaksområdet til næringssøk, men avstanden til de nærmeste kjente reirlokaltetene for hubro og nærmeste potensielle hekkehabitat for sivhauk ligger utenfor anbefalt minimumsavstand knyttet til bakkearbeid⁷.

Med bakgrunn i at hubro trolig benytter området til næringssøk, og fordi både flere rødlistearter og en underart med særlig stor forvaltningsinteresse potensielt hekker her, vurderes hele prosjektområdet som økologisk funksjonsområde for fugl. Delområdet får **svært stor KU-verdi**.



Delområde ØF3 – sandsvale

I en sandbank nordøst i tiltaksområdet ble det i 2020 påvist en sandsvalekoloni⁸. Sandsvale (VU) er en kolonihekker som graver ut reirganger i vertikale sandbanker i elvekanter, veiskjæringer og sandtak. Den er blitt rapportert i nedgang flere steder i Norge, der sanduttak og flomsikring går igjen som årsaker til habitattap.

Historiske flyfoto viser at sandtaket er menneskeskapt, og det ble gravd ut i 2018⁹. Hekkeaktiviteten foregår trolig i den sørvestre delen av sandtaket, der de vertikale sandbankene ligger. Sårbare (VU) arter og deres funksjonsområde får **stor KU-verdi**.



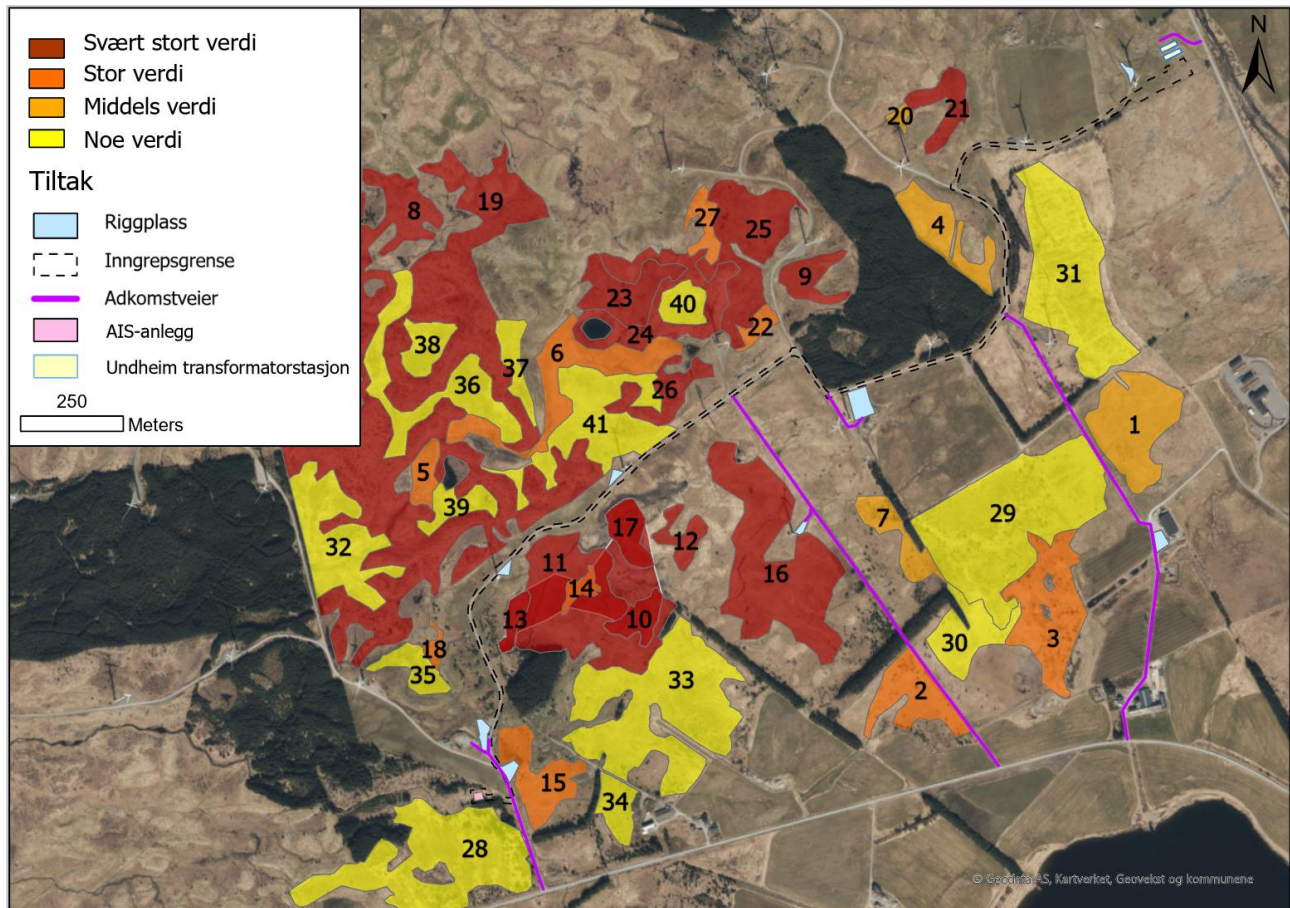
⁷ Multiconsult, 2018. Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl.

⁸ Asplan Viak, 2021. Detaljeregulering 0528.00 for karftintensiv næring ved Undheim. Planbeskrivelse med konsekvensutredning.

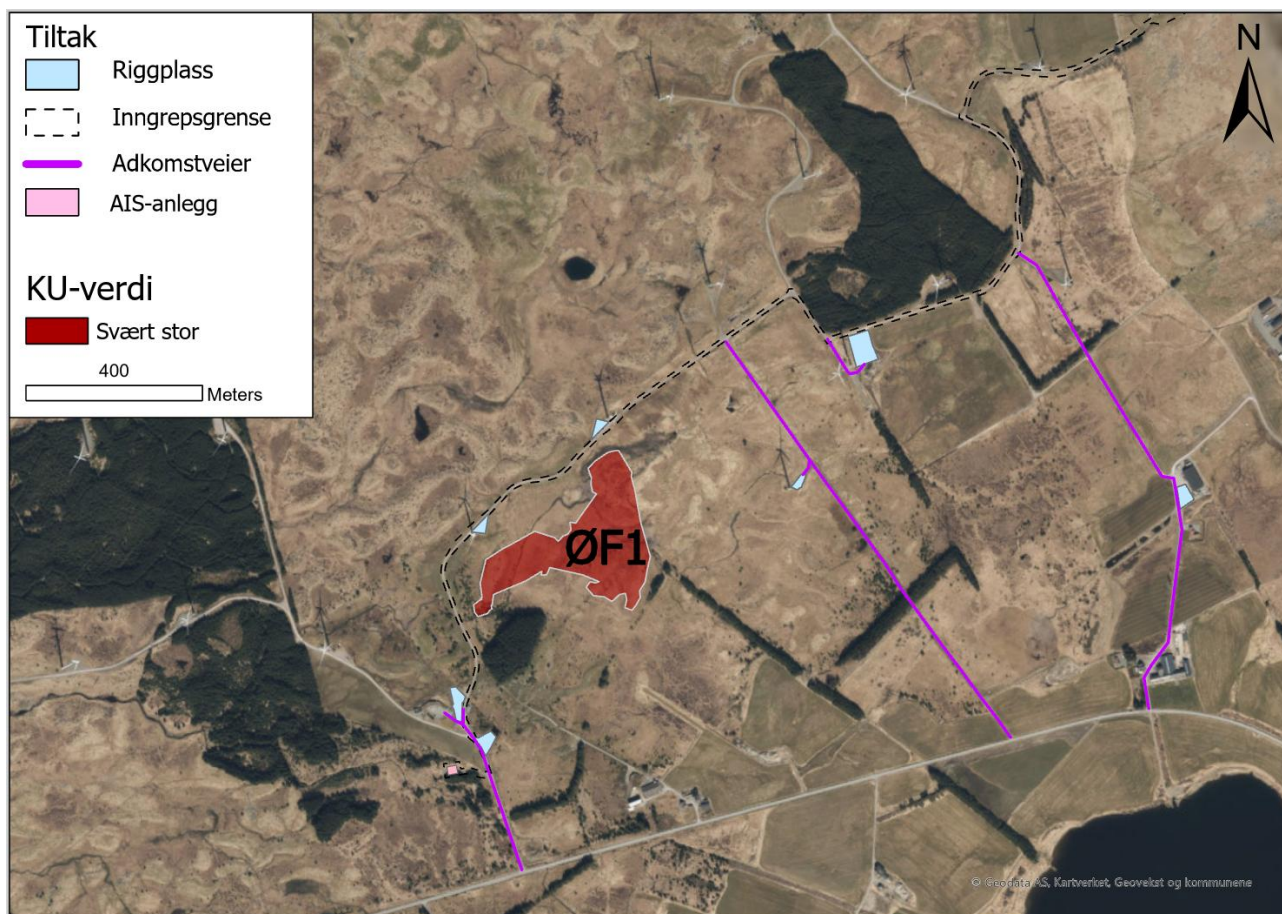
⁹ Finn.no, u.d. Historiske flyfoto. Hentet fra: <https://kart.finn.no> (lest. 16.03.26)

1.1.4 Vurdering av påvirkning og konsekvens i driftsfasen

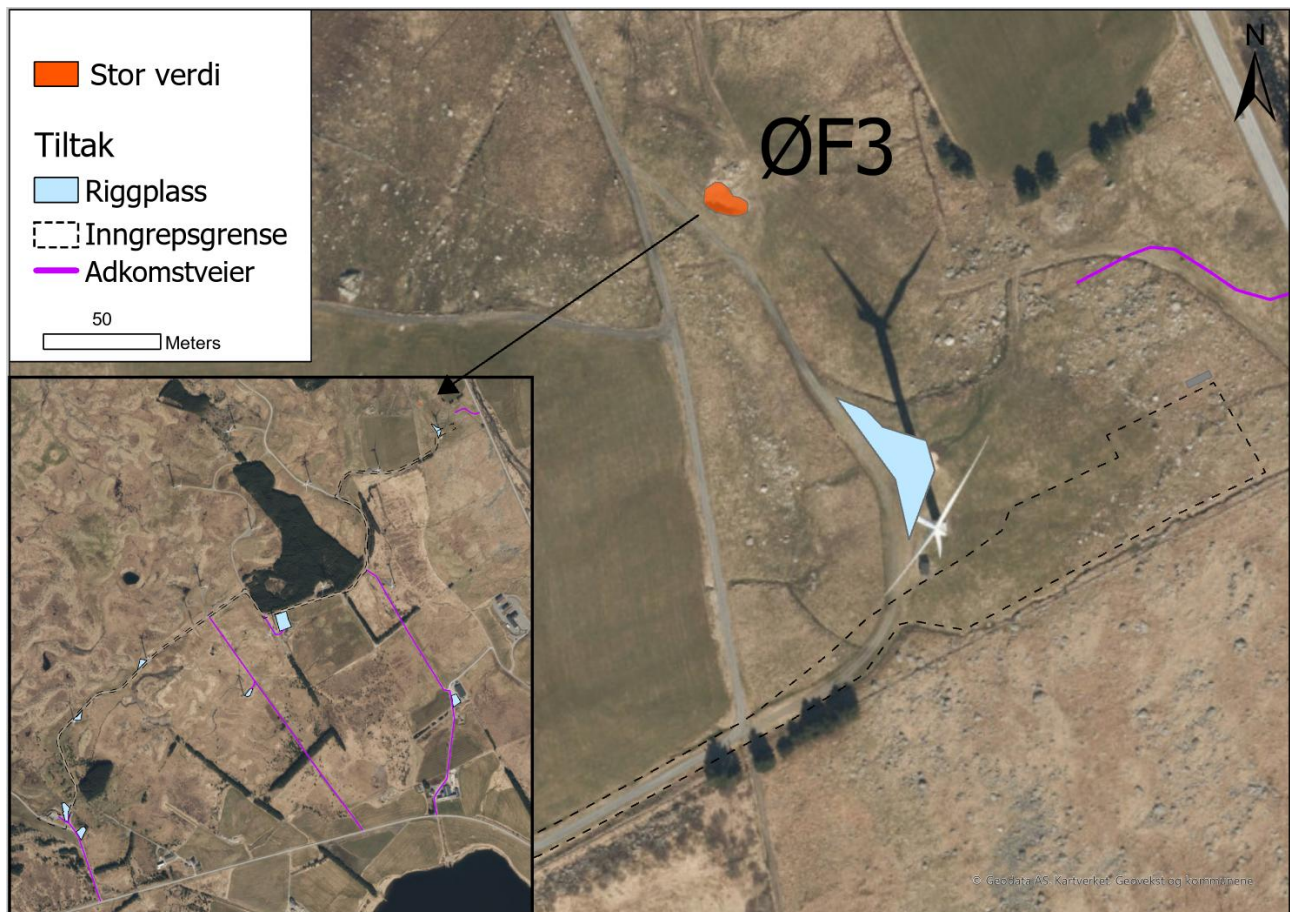
Vurdering av påvirkning er satt opp mot nullalternativet, som er dagens situasjon.



Figur 1-5: Tiltak sett opp mot naturtypelokalitetene i området. Alle riggplasser (rødt) er etablert fra tidligere og krever ikke ytterligere tiltak.



Figur 1-6: Tiltak sett opp mot økologisk funksjonsområde for solblom (EN).



Figur 1-7. Tiltak sett opp mot økologisk funksjonsområde for sandsvale (VU). Tiltaket for etablering av jordkabel er av en slik avstand til delområdet at det ikke vil påvirke sandsvalekolonien.

1.1.4.1 Naturtyper

Ingen av naturtypelokalitetene berøres direkte av tiltaket, og påvirkningen på disse er derfor satt til ubetydelig endring.



1.1.4.1 Delområde ØF1 – Solblom

Det økologiske funksjonsområdet til solblom vil ikke berøres direkte av tiltaket, og påvirkningen på naturtypen blir derfor ubetydelig endring.



1.1.4.1 Delområde ØF2 – Fugl

Tiltaket medfører ingen påvirkning på fugl i driftsfasen, og tiltaket vurderes derfor til å medføre ubetydelig endring. Det planlagte AIS-anlegget vurderes ikke å medføre risiko for kollisjon eller elektrokusjon hos fugl, ettersom konstruksjonen vil være godt synlig i terrenget. Imidlertid kan anleggsarbeidet medføre noe midlertidig forstyrrelse av fuglelivet, se kapittel 1.1.5.1.



1.1.4.1 Delområde ØF3 – Sandsvale

Tiltaket vil ikke påvirke delområdet direkte, og medfører ingen påvirkning på sandsvalekolonien i driftsfasen (Figur 1-7). Påvirkningen er derfor vurdert som ubetydelig endring.



Det er funnet at tiltaket ikke vil berøre verneområder, utvalgte eller viktige naturtyper, økologiske funksjonsområder for rødlistede arter eller andre arter av nasjonal forvaltningsinteresse. En samlet vurdering for delområdene blir derfor at tiltaket medfører ubetydelig konsekvens for terrestrisk naturmangfold (se Tabell 3).

Tabell 3: Samlet vurdering av konsekvensgrad for fagtema naturmangfold.

Delområder	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Naturtyper	Se Tabell 1	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF1	Svært stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF2	Svært stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
ØF3	Stor	Ubetydelig	Ubetydelig (0)
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens (0)		
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Etablering av jordkabel fra Jæren Energi AS sin hovedtransformator til planlagt datasenter ved Undheim vil medføre ubetydelig konsekvens for alle berørte		

	delområder. En samlet vurdering for delområdene blir derfor at tiltaket medfører ubetydelig konsekvens for terrestrisk naturmangfold.
--	---

1.1.5 Midlertidig påvirkning knyttet til anleggsfasen

1.1.5.1 Fugl

Støybelastningen i anleggsperioden vil være begrenset, ettersom arbeidet kun omfatter graving. For hubro, som er nattaktiv og primært bruker området til næringssøk, vurderes påvirkningen som liten til ubetydelig. Dagaktive arter kan i noen grad påvirkes av økt støy, men disse antas å være godt tilvent det eksisterende lydnivået fra både vei og vindpark. Arter som hekker nær veien forventes heller ikke å oppleve økte unnavikelseeffekter i anleggsfasen, da veien allerede er hyppig i bruk som anleggsvei, og gravearbeid er begrenset når det gjelder støy. Sandsvalekolonien nordøst for tiltaksområdet er av en slik avstand at den vurderes å ikke forstyrres av anleggsarbeid.

1.1.5.1 Fremmede arter

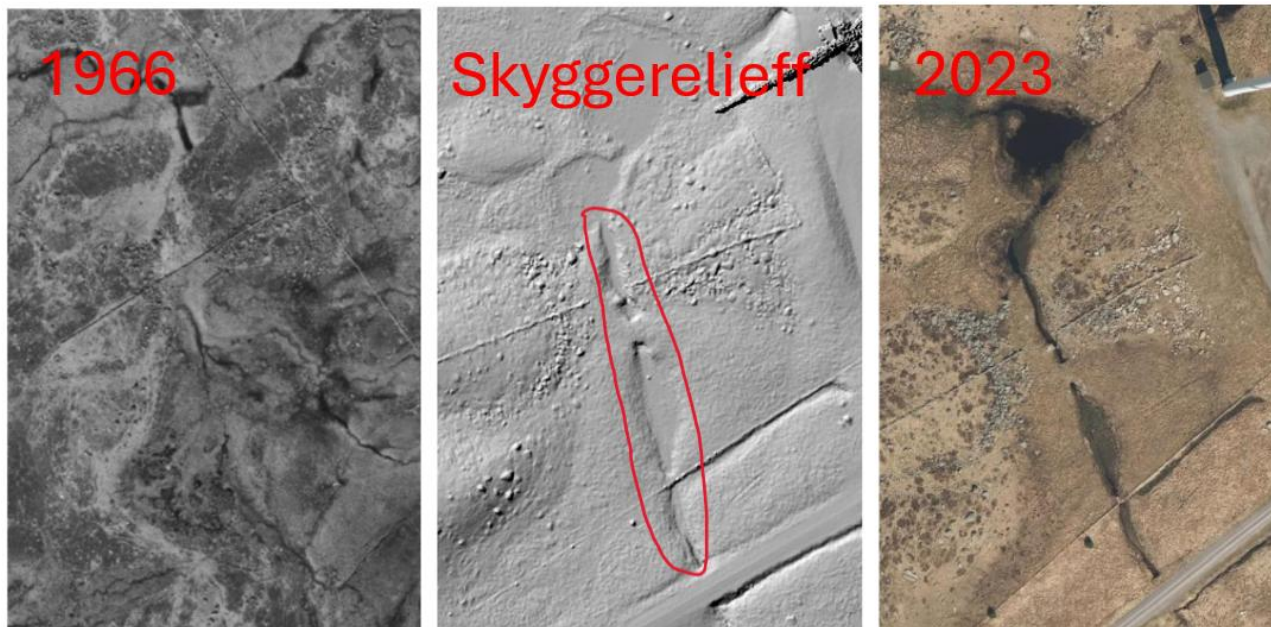
Den eneste fremmedarten som tidligere er registrert nær tiltaksområdet er sitkagran. Arten er oppført med svært høy risiko (SE) på Fremmedartslista fra 2023, særlig på grunn av høy frøproduksjon og stor spredningsevne. Arten er observert på grusdekket hvor det skal etableres AIS-anlegg, men det er ikke nødvendig med tiltak for å hindre spredning, da den ikke regnes som problematisk i forbindelse med graving og flytting av masser.

1.1.6 Forslag til avbøtende tiltak

1.1.6.1 Naturfremmende tiltak

Dersom det er ønskelig å gjøre tiltaket mer naturpositivt finnes det flere aktuelle restaureringstiltak på de grøftede myrområdene nær tiltaksområdet. Potensialet for å restaurere disse er stort, og tiltak som hogst, tetting av grøfter og reetablering av naturlig hydrologi vil gi økologisk gevinst, både for karbonlagring, vannregulering og biologisk mangfold.

Grøfta som krysser veien nordøst for Tomasmyrene ble etablert en gang mellom 1973 og 1985. Gamle flyfoto viser det som trolig var våtmark der den nåværende grøften leder ned mot eksisterende vei, se Figur 1-7. Det anbefales at grøften tettes igjen med torvdemninger. En slik igjenfylling av grøfta vil stoppe dreneringseffekten, vannstanden vil heves, og bidra til å tilbakeføre våtmarksforholdene. Det vil også ha positiv effekt på tilgrensende våtmark.



Figur 1-7: Flyfoto fra 1966 (venstre) viser våtmarksområdet før det ble drenert, mens skyggerelieff tydeliggjør grøften som strekker seg nord-sør forbi eksisterende vei (ringet i rødt). Flyfoto fra 2023 (høyre) viser dagens tilstand. Hentet fra høydedata.no og finn.no.